

Jean-Christophe Spinosi

Gloria de Vivaldi

«Els arbres cremen amb flames
tendres de verd trencadís.
El sol, decidit, atia
el caliu somort dels cors.

Baixa fervent la riera,
sota el dosser fosc dels verns.
Un saüquer s'embadoca
espesseït de perfum.

Es baden roses carneses.
Hi ha una merla entre els lilàs.
Sempre és incerta la glòria
obstinada del desig.

La terra està en zel. Inútil,
espera el pes del futur.
De tant en tant ve la pluja
a apaivagar el desconcert.»

Narcís Comadira
Abril

Programa

Palau 100

DIMARTS, 03.04.18 – 20.30 h

Sala de Concerts

Emilie Rose Bry, soprano

Zoe Nicolaidou, soprano

David DQ Lee, contratenor

Carles Prat, tenor

Daniel Morales, baríton

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

(Simon Halsey, director)

Ensemble Matheus

Jean-Christophe Spinosi, director

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

Dixit Dominus, HWV 232

1 Chorus

2 Aria (alto solo)

3 Aria (soprano solo)

4 Chorus

5 Chorus

6 Soloists and Chorus

7 Chorus

8 Soprano duet and chorus

9 Chorus

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Gloria, en Re major, RV 589

1. *Gloria in excelsis Deo* [allegro] (Cor)

2. *Et in terra pax hominibus* [andante] (Cor)

3. *Laudamus te* [allegro] (Sopranos I i II)

4. *Gratias agimus tibi* [adagio] (Cor)

5. *Propter magnam gloriam* [allegro] (Cor)

6. *Domine Deus* [largo] (Soprano)

7. *Domine Fili Unigenite* [allegro] (Cor)

8. *Domine Deus, Agnus Dei* [adagio] (Contralt i cor)

9. *Qui tollis peccata mundi* [adagio] (Cor)

10. *Qui sedes ad dexteram Patris* [allegro] (Contralt)

11. *Quoniam tu solus sanctus* [allegro] (Cor)

12. *Cum Sancto Spiritu* [allegro] (Cor)

Durada: 90 minuts sense pausa.

L'esplendor de la vocalitat barroca

©Jean-Baptiste Millot

Les dues obres que sentirem al concert d'avui van ser compostes amb només vuit anys de diferència per dos compositors del Barroc que tot i ser cèlebres i prestigiosos mai no es van arribar a conèixer. L'una, la de Händel, és una obra de joventut, escrita als 22 anys, en què l'autor sembla voler demostrar tot el seu potencial creatiu i complaure els mecenes italians; la de Vivaldi és una obra de maduresa, composta per agrair un reconeixement professional i escrita a mida de les seves alumnes de l'Ospedale della Pietà. Totes dues obres, però, són una explosió de creativitat i virtuosisme vocal.

En plena joventut, Händel va fer una estada de quatre anys a Itàlia, on va forjar l'estil que caracteritza tota la seva música. Va arribar a Florència la tardor del 1706, als 21 anys, i va ser acollit per Ferran de Mèdici, un generós mecenes de les arts. A final d'any es va traslladar

a Roma, i durant aquells primers mesos Händel es va dedicar a l'estudi dels compositors de moda, com Marcello, Carissimi o Andrea i Giovanni Gabrieli, i la grandiositat harmònica i el sentit dramàtic d'aquella música van impactar el jove compositor saxó, i li van provocar una explosió de creativitat: a Itàlia Händel va compondre desenes d'obres religioses, algunes d'instrumentals, un centenar de cantates, una serenata, dos oratoris i dues òperes. Händel va assimilar de seguida l'estil italià, el melodisme, la fúria, els recursos dramàtics, el virtuosisme instrumental (res d'això es practicava a la seva Saxònia natal), i va anar impregnant la seva música.

A Roma, Händel va tenir el patronatge dels cardenals Pamphili, Ottoboni i del marquès Ruspoli, nobles que pertanyien a l'Acadèmia de l'Arcàdia i oferien regularment concerts als seus palaus. Händel va participar-hi sovint i allí

va tenir ocasió de conèixer Domenico Scarlatti, Corelli, Pasquini i Caldara. Però va ser el cardenal Carlo Colonna qui li va encarregar el salm *Dixit Dominus* que avui sentirem. L'obra està datada l'abril del 1707 (Händel tenia 22 anys) i possiblement es va interpretar a la cerimònia de les vespres de la Mare de Déu del Carme, a l'església de Santa Maria in Montesanto de Roma el 16 de juliol d'aquell any. Està escrita per a cor a cinc veus, cinc solistes, corda i continu. De fet, és la primera partitura autògrafa i datada que es conserva de Händel, i és també la seva primera obra mestra, on demostra un domini absolut de l'escriptura coral, de la retòrica musical, combinant perfectament l'estil italià, virtuosístic, teatral i lluminós que havia descobert aquells darrers mesos, i la densa enginyeria polifònica germànica: el número final de l'obra és una màgica fusió i un compendi dels dos estils.

El *Dixit Dominus* va ser un èxit rotund i una magnífica carta de presentació, però també una valuosa pedrera de la qual Händel va viure molts anys. De fet, molts passatges d'aquesta obra van ser reutilitzats posteriorment pel mateix Händel, i en trobem en obres de tota mena, com a l'oratori *Deborah*, a l'*Oda per l'aniversari de la Reina Anna*, a *Acis i Galatea* o en un *Anthem Chandos*.

Vivaldi i Händel s'haurien pogut conèixer a Venècia l'any 1709, durant l'estada que el jove saxó va fer a la Ciutat dels Canals, o en alguna de les 27 funcions que es van fer de la seva òpera *Agrippina* al Teatro San Giovanni Grisostomo, amb un èxit apoteòsic. Però Vivaldi, set anys més gran que Händel, vivia absorbit per la frenètica activitat que duia a terme a l'Ospedale della Pietà, on va entrar a treballar com a mestre de violí l'1 de setembre de 1703, poc després de ser ordenat sacerdot. Tenia 25 anys.

L'Ospedale della Pietà era una institució benèfica fundada l'any 1346 i mantinguda amb fons públics de la Sereníssima i aportacions privades de la noblesa veneciana, que acollia nenes òrfenes i abandonades i els procurava allotjament, manutenció i una educació excel·lent. I la música hi tenia un paper fonamental: s'hi estudiaven tota mena d'instruments i una tècnica vocal de primer nivell. Vivaldi hi va treballar més de trenta anys com a professor de violí i com a *maestro di concerti*, i per a les seves alumnes va escriure centenars d'obres instrumentals i vocals, que sonaven en serveis litúrgics i concerts privats, i gràcies a les quals va adquirir una enorme fama i prestigi. L'estil modern, brillant i virtuosístic que tenia la música de Vivaldi fascinava tot Europa,

i l'execució que en feien les seves deixebles era exquisida. Tothom que arribava a Venècia volia escoltar-les: noies vestides de blanc i amb vel negre, ocultes rere les gelosies de les tribunes elevades que envoltaven tota la nau de La Pietà, cantant i tocant tota mena d'instruments, i en un ambient de recolliment i silenci (no es permetia aplaudir), era una experiència sublim.

El 1707 Vivaldi tenia un conjunt de 14 cantants i 14 instrumentistes, però pocs anys després depassaven la quarantena. I les veus de tenor i baix de les obres que es cantaven a La Pietà no les feien veus masculines, sinó les noies que tenien les veus més greus, tal com ho ratifiquen els documents de la institució, on consten "Anastasia dal Sopran", "Cecilia dal Contralto", però també "Vittoria dal Tenor" o "Annetta dal Basso" (recordem que la majoria de les noies no tenien cognoms). Sens dubte, les veus greus estaven doblades per instruments que ajudaven les noies que feien aquesta part i en reforçaven el so.

Vivaldi va escriure per a les seves alumnes de La Pietà desenes d'obres religioses: diversos oratoris, motets, salms, cantates i obres de caràcter festiu i solemne, com el *Gloria*, RV 589 que sentirem avui. El 2 de juny de 1715, el consell de govern de La Pietà va acordar donar una gratificació extra de 50 ducats a Vivaldi (pràcticament el seu salari anual) com a agraïment "*per la dedicació i l'aplicació coneguda de Vivaldi, i els seus fructífers treballs, no només en l'ensenyament dels instruments, els resultats dels quals són universalment aplaudits, sinó també per les excel·lents composicions musicals que ha donat després de la marxa del maestro Gasparini, com una Missa sencera, unes Vespres, un Oratori, més de trenta Motets i altres peces*".

La Missa a què es fa referència segurament contenia el *Gloria en Re major*, RV 589, una obra mestra de l'estil concertato, per a cor a quatre veus, tres solistes de veu aguda i un conjunt instrumental força nodrit, on s'alternen cors i àries en tempos i tonalitats contrastants, i que conté moments electritzants i d'altres d'un lirisme sublim, com el segon moviment, "Et in terra pax", que fàcilment pot evocar la silenciosa solitud d'un capvespre venecià. Música, doncs, pensada, inspirada i dedicada a aquelles noietes virtuoses i de veu angelical que van fascinar mig Europa.

Xavier Chavarria, musicòleg i crític musical

Aquell any...

1707

Música

Georg Friedrich Händel compon el *Dixit Dominus* mentre és a Itàlia. El text llatí prové del salm 110. Tot i tractar-se d'una obra de joventut, el compositor ja demostra un gran domini de l'escriptura per a veus. El manuscrit original, que es troba a Londres, és el més antic conservat de l'autor.

Història

A la Batalla d'Almansa –que té lloc en aquesta localitat d'Albacete–, les tropes de Felip V derroten l'exèrcit de l'arxiduc Carles d'Àustria. Com a conseqüència de la desfeta, el Regne de València serà ocupat per Castella i els valencians perdran tots els drets propis amb l'aplicació del Decret de Nova Planta.

Art

Comença a la Xina la construcció de l'Antic Palau d'Estiu. Aquest complex, situat al nord-oest de la Ciutat Imperial de Pequín, el formaran un seguit de palaus i jardins, des dels quals governaran diferents emperadors de la dinastia Qing. L'any 1860 serà destruït per un incendi, durant la Segona Guerra de l'Opi.

Cultura

Neix a Venècia el dramaturg Carlo Goldoni. Tot i estudiar dret, de ben jove demostrarà gran interès per l'escena. Destacará principalment com a autor de comèdies, i renovarà el teatre italià gràcies a la naturalitat amb què s'expressen els seus personatges. També escriurà els llibrets de nombroses òperes.

Ciència

Mor a Nuremberg, als 31 anys, l'astrònoma i dibuixant Maria Clara Eimmart. Filla i ajudant del també astrònom i matemàtic Georg Christoph Eimmart, va destacar per les seves il·lustracions botàniques i astronòmiques. Especialment remarcables són els seus més de 350 dibuixos que detallen les diferents fases de la Lluna.

1713

Música

Cap a aquell any, Antonio Vivaldi comença la composició del *Gloria*, la seva obra religiosa més coneguda. S'estructura en dotze números, que combinen parts de veus solistes i corals. Aquest, però, no va ser l'únic glòria que va compondre. Se'n sap de l'existència d'un parell més.

Història

El Tractat d'Utrecht posa fi al conflicte bèl·lic que enfrontava diferents països europeus arran de la successió al tron d'Espanya. Felip V serà reconegut com a rei de la Corona de Castella i de la Corona d'Aragó. Aquest últim territori perdrà la seva sobirania i quedarà sotmès a les lleis castellanes.

Art

Comença la construcció del Palau Kinsky de Viena, un dels edificis civils barrocs més bonics de la ciutat. Encarregat a l'arquitecte Johann Lucas von Hildebrandt, per encàrrec de Wirich Philipp von Daun, virrei de Nàpols, el palau quedarà enllestit el 1719, sis anys després de l'inici de les obres.

Cultura

Neix a la localitat francesa de Langres el filòsof i escriptor Denis Diderot. Figura clau de la Il·lustració francesa, va dirigir i coordinar, juntament amb Jean le Rond d'Alembert, un equip de 160 col·laboradors en el projecte de publicació de l'*Encyclopédie*, considerada la primera enciclopèdia moderna.

Ciència

Es publica a la ciutat de Basilea, de manera pòstuma –vuit anys després de la seva mort–, l'obra *Ars conjectandi* (L'art de la conjectura), del matemàtic i científic suís Jakob Bernoulli. Aquest treball està considerat el primer tractat important sobre el càlcul de probabilitats.

Biografies

Emilie Rose Bry, soprano

Després de cursar estudis vocals al Conservatori de París i a la Manhattan School of Music de Nova York, la soprano francoamericana va ingressar el 2010 al Centre National pour l'Insertion Professionnelle des Artistes Lyriques de Marsella. Des d'aleshores ha cantat en teatres i festivals francesos els rols de Donna Elvira (*Don Giovanni*), Clarice (*Il mondo della Luna*), Emilie i Zima (*Les indes galantes*), entre d'altres.

També ha encarnat Mrs P. de *The man who mistook his wife* for a hat (L'home que va confondre la seva dona amb un barret) de Michael Nyman, a l'Òpera de Lió, i Poppea de *L'incoronazione di Poppea* de Monteverdi, amb l'Ensemble Matheus i Jean-Christophe Spinosi. En una altra producció, dirigida per Sébastien d'Hérin per a l'Òpera de Lió, va cantar alternativament els rols de Poppea i Drusilla a l'Òpera Reial de Versalles i a l'Òpera de Vichy.

El desembre del 2017 va debutar al Liceu en els papers de Valetto i Pallade (*L'incoronazione di Poppea*). També ha aparegut com a Frasquita (*Carmen* de Bizet) a l'Òpera Reial de Versalles, on ha tornat el 2018 com a Elvira (*L'italiana in Algeri* de Rossini), sota la batuta de Jean-Christophe Spinosi.

Zoe Nicolaidou, soprano

Va estudiar cant clàssic a la Universitat de la Música i l'Art Dramàtic de Viena i va formar part del Programa de Joves Artistes Lírics de l'Òpera de París (2009-2011). El 2011 va rebre el Premi del Cercle Carpeaux com a jove cantant més prometedor de la temporada.

Ha cantat *Orfeo ed Euridice* al Palais Garnier i al Lincoln Center de Nova York amb Thomas Hengelbrock i el Balthasar Neumann Ensemble; *Le nozze di Figaro* al Festival de Klosterneuburg, on va ser distingida com a Susanna ideal; *The fairy queen* de Purcell amb l'Ensemble de Lausana; *L'incoronazione di Poppea* al Schönbrunner Theater; *Euridice*; una noia flor de *Parsifal* a l'Aachener Theater, etc.

També canta oratoris i obres orquestrals en concert: *Simfonia n.º 4* de Mahler, amb l'Euskadiko Orkestra Simfonikoa i Jun Merkl; *Ein deutsches Requiem* de Brahms; *Oratori de Nadal* de Bach; *Missa en Si menor* de Bach, amb l'Orquestra de Santiago de Compostel·la i Antoni Ros Marbà; *Méodies hébraïques* de Ravel, etc.

Ha ofert recitals al Palais Garnier de París, Musikverein de Viena, Rudolfinum de Praga, Villa Medici de Roma...

David DQ Lee, contratenor

El contratenor canadenc-coreà ha estat guardonat amb molts premis internacionals, com el primer premi i el premi al millor cantant de lied i oratori del 43 Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas de Barcelona, el primer premi del Concurs Internacional de Música Sacra de Roma, el premi de la Fundació George London de Nova York, el segon premi del Concurs Internacional de Joves Artistes de Concert de Nova York, i el tercer premi del Concurs Mirjam Helin d'Hèlsinki, entre d'altres.

La pel·lícula *Farinelli* esperonà la seva vocació musical essent adolescent, fins que ingressà a l'Acadèmia de Música de Vancouver amb Phyllis Mailing, tot iniciant una recerca permanent de repertori de contratenor.

Amb un extens repertori, del Barroc a la música contemporània i del jazz a la *new age*, ha treballat amb companyies d'òpera i orquestres internacionals i amb els directors Christoph Eschenbach, Simone Young, William Christie, Jean-Christophe Spinosi, René Jacobs, Ottavio Dantone, Kenneth Montgomery, Timothy Vernon, Andrey Boreykyo, Edoardo Müller, Martin Haselböck, Marcus Creed, Carlos Miguel Prieto, Alessandro de Marchi, Michael Sloane, Riccardo Minasi, Myung-Whun Chung i Yannick Nézet-Séguin, entre molts d'altres.

Des del 2006 ha interpretat papers principals d'òperes barroques i contemporànies a l'Staatsoper d'Hamburg, Semperoper de Dresden, Komischeoper de Berlín, Teatro Real de Madrid, Gran Teatre del Liceu, La Scala de Milà i molts altres teatres importants.

Carles Prat, tenor

Després de quatre anys a l'Escolania de Montserrat, va fer el grau mitjà a l'Escola Municipal de Música d'Igualada i el superior de cant clàssic a l'ESMUC amb Francesc Garrigosa i Mireia Pintó. El 2011 va finalitzar el Màster d'Òpera a la Hochschule für Musik und Tanz Köln. Ha fet *masterclasses* amb Josep Bros, Thomas Quasthoff, Stella Parentis, Lynne Dawson i cursos amb Werner Güra i Edda Moser, entre d'altres.

Ha cantat com a solista, sota la batuta Charles Dutoit, Josep Pons, Stefan Blunier, Josep Vila, Xavier Puig i Stefan Wehr. I ha col·laborat amb la Bergischer Symphoniker, ONCA, OSV, Orquestra Barroca Catalana, Orquestra Camera Musicae, Orquestra Terrassa 48, Orquestra de Cambra de Granollers, Ensemble Méridien, Vespres d'Arnadí, Orquestra de Cambra del Penedès i l'orquestra El Teatre Instrumental. Ha actuat arreu d'Espanya i a Alemanya.

En l'àmbit operístic, entre els seus rols destaquen Nemorino (*L'elisir d'amore*), Belfiore (*La finta giardiniera*), Merkur (*Orpheus in der Unterwelt*), Paolino (*Il matrimonio segreto*), Borsa (*Rigoletto*), Gastone (*La traviata*) i Rebell (*Das Geheime Königreich*).

I en l'àmbit simfonicovocal, el *Requiem* i *Krönungs Messe* de Mozart, *Petite Messe Solennelle* de Rossini, *Oratorio de Noël* de Saint-Saëns, *Messe Solennelle de Sainte Cécile* de Gounod, *Johannes Passion*, *Matthäus Passion* i *Magnificat* de Bach, *Messiah* de G. F. Händel, *Membra Jesu Nostri* de D. Buxtehude i *Jephthé* de G. Carissimi, entres d'altres.

©Senne Van der Ven

Daniel Morales, baríton

Nascut a Barcelona, realitzà els estudis musicals al Conservatori Superior Municipal de Música de la ciutat i va rebre els fonaments de la tècnica vocal del baríton Xavier Comorera. Paral·lelament assolí el premi extraordinari de doctorat en ciències químiques. Com a solista s'interessa per diferents gèneres musicals: oratori, lied, òpera, sarsuela i teatre musical, que ha cantat en importants sales europees, com el Cadogan Hall de Londres, Wiener Konzerthaus i Gran Teatre del Liceu, entre d'altres. El seu repertori es centra sobretot en el camp de l'oratori, tot destacant-hi *Carmina Burana* de C. Orff, *Petite Messe Solennelle* de G. Rossini, *Requiems* de G. Fauré, W. A. Mozart i J. Brahms, *Magnificat* de J. S. Bach i C. Ph. E Bach, *The fairy queen* i *Dido and Aeneas* de H. Purcell i *Israel a Egipte* de G. F. Händel. En el terreny operístic ha interpretat el rol de Fígaro de *Les noces de Figaro* de W. A. Mozart. Enregistrà un duet amb Bobby McFerrin fent una improvisació jazzística en viu al Palau de la Música Catalana (2008). Compagina la seva activitat solística amb la de membre de diverses formacions corals professionals, com ara el Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana i els quartets CatAlinka, especialitzat en música ortodoxa russa, Metropolitan Union, especialitzat en música *barbershop*, i Kollage, especialitzat en música *instruvocal*.

©Ricardo Ríos-Visual Art

Cor de Cambra del PMC

És un dels cors professionals més prestigiosos de l'Estat espanyol. Va ser creat per l'Orfeó Català l'any 1990 amb la missió de difondre la música coral universal, promoure la recuperació del patrimoni musical català i fomentar la nova creació. Jordi Casas i Bayer en fou el director durant els primers 21 anys. Del setembre del 2011 al juny del 2016 Josep Vila i Casañas va ser el director titular. Des del setembre del 2016 ho és Simon Halsey.

Als seus components se'ls exigeix un alt nivell vocal i artístic, aspectes que aporten al grup un potencial que el converteix en un cor de gran qualitat. Ha estat dirigit per grans mestres, com René Jacobs, Marc Minkowski, Kent Nagano, Simon Rattle, Gustavo Dudamel, Daniel Barenboim, Cristophe Rousset i Vladimir Jurowski. Des de l'any 2010 la formació és membre de The European Network for Professional Chamber Choirs (TENSO).

Pel que fa als darrers compromisos internacionals, cal destacar el debut el mes d'agost passat al Proms de la BBC, un dels més grans festivals de música clàssica, que se celebra a Londres. Els propers compromisos del Cor inclouen els concerts que oferirà demà a Versalles i el dijous, 5 d'abril, a Lió, en el marc de la gira que inicia avui amb Jean-Cristophe Spinosi i l'Ensemble Matheus.

©Gloria@Moscow Philharmonic

Ensemble Matheus

Durant més de vint anys ha estat una de les orquestres de més renom al món de la música clàssica, fundada per Jean-Christophe Spinosi com a ampliació del Matheus Quartet.

L'Ensemble Matheus, en diverses formacions (de conjunt de cambra a orquestra simfònica), conrea un extens repertori que abraça des de la música barroca a la contemporània, amb instruments moderns o tradicionals.

Mitjançant nombrosos concerts i enregistraments ha desenvolupat relacions molt profundes amb artistes com Cecilia Bartoli, Philippe Jaroussky, Natalie Dessay, Marie-Nicole Lemieux, Sandrine Piau i molts d'altres.

Des del 2007, cada temporada ofereix noves produccions d'òpera al Théâtre du Châtelet de París (*La pietra del paragone*, *Norma*, *Il barbiere di Siviglia*, *Orlando paladino*, *Il re pastore*...). També ha actuat als parisencs Opéra National i Théâtre des Champs Élysées.

L'Ensemble Matheus ha actuat per tot el món: Nova York (Carnegie Hall), Viena (Konzerthaus i Theater an der Wien), Zuric (Tonhalle), Londres (BBC Proms al Royal Albert Hall, Barbican i Wigmore Hall), Roma (Accademia di Santa Cecilia), Bilbao (Sociedad Filarmónica), Québec (Grand Théâtre), Dortmund (Konzerthaus), Moscou (Sala Txaiovski), Barcelona (Gran Teatre del Liceu i Palau de la Música Catalana), etc. La seva relació amb Cecilia Bartoli va continuar amb dues òperes de Rossini (*Otello* al Théâtre des Champs Élysées i *La Cenerentola* al Festival de Salzburg 2014).

L'Ensemble Matheus és molt actiu a la Bretanya, d'on és originària. Aquest arrelament el porta a realitzar nombroses gires per la regió, amb actuacions a Lorient, Vannes, Saint-Brieuc, Morlaix i Òpera de Rennes. També manté els programes educatius per a joves i el projecte "Opéra en Région".

Entre els compromisos més importants de la temporada 2017-18, cal destacar la celebració del 450è aniversari del naixement de Monteverdi amb *L'incoronazione di Poppea* en gira per Mèxic, Barcelona i Bilbao; una temporada especial al Palau de Versalles amb quatre representacions a l'Opéra Royal i la Chapelle Royal, i el retrobament amb Cecilia Bartoli als festivals de Pasqua i d'Estiu de Salzburg amb *L'italiana in Algeri* de Rossini.

L'Ensemble Matheus rep subvenció de: Consell Regional de Bretanya, Consell del Departament de Finistère, Ajuntament de Brest i Ministeri de Cultura i Comunicació-DRAC de Bretanya.

Les activitats de l'Ensemble Matheus reben el suport del Fons dotacional BNP Paribas-Banque de Bretagne i de la societat Altarea Cogedim.

Air France és el col·laborador oficial de l'Ensemble Matheus.

©Jean-Baptiste Millot

Jean-Christophe Spinosi, director

Ha desenvolupat una carrera musical atípica durant més de vint anys interpretant un repertori que va de la música barroca a la contemporània, tant amb instruments moderns com d'època. El 1991 va fundar, a Brest, l'Ensemble Matheus, una orquestra que l'ha acompanyat per tot el món.

El 2005 l'entusiasme per la recerca d'un repertori original el portà a realitzar amb l'Ensemble Matheus una sèrie de gravacions d'obres mestres de Vivaldi que fins aleshores no figuraven als catàlegs discogràfics: van produir diferents àlbums i quatre òperes que ben aviat esdevingueren un referent.

Jean-Christophe Spinosi ha tingut el privilegi de col·laborar amb grans artistes, com Cecilia Bartoli, Marie-Nicole Lemieux i Philippe Jaroussky, amb els quals enregistrà el disc *Heroes* (EMI-Virgin Classics), que aconseguí un triple Disc d'Or.

Durant molts anys ha treballat amb els directors d'escena més creatius, com Pierrick Sorin (*La pietra del paragone* de Rossini), Oleg Kulik (*Vespres* de Monteverdi), Claus Guth (*Messiah* de Händel al Theater an der Wien), Patrice Caurier i Moshe Leiser (*Otello* de Rossini al Théâtre des Champs Élysées i Festival de Salzburg).

També ha estat convidat a dirigir nombroses orquestres, com l'Orchestre de París, Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, Staatsoper de Viena, Scottish Chamber, Royal Stockholm Philharmonic, Rundfunk-Sinfonieorchester de Berlín, Simfònica de Viena, City of Birmingham, Mozarteum Orchester de Salzburg, Händel and Haydn Society de Boston, Filharmònica d'Osaka, Konzerthausorchester de Berlín, etc.

Després de l'èxit al Theater an der Wien (2013) amb *Le Comte Ory*, Jean-Christophe Spinosi i Cecilia Bartoli van continuar la seva estreta col·laboració amb dues òperes més de Rossini, *Otello* al Théâtre des Champs Élysées i *La Cenerentola* al Festival de Salzburg.

Els dos darrers discos de Jean-Christophe Spinosi per a Deutsche Grammophon (*Miroirs* amb l'Ensemble Matheus i *Lucifer* amb l'Orquestra Filharmònica de Montecarlo) van rebre els elogis de la premsa i el Choc de la Música Clàssica.

Els seus propers projectes inclouen una trobada amb Les Violons du Roy i la contralt Marie-Nicole Lemieux i tres òperes consecutives a l'Òpera de Viena (*Carmen*, *Il barbiere di Siviglia* i *La Cenerentola*). El 2018 tornarà al Festival de Salzburg amb Cecilia Bartoli i oferirà un concert al Palau del Príncep de Mònaco amb l'Orquestra Filharmònica de Montecarlo.

Playlist

Per Aleix Palau i Víctor García de Gomar

Els textos del salm 110, *Dixit Dominus*, i de l'himne litúrgic *Gloria in Excelsis Deo* han inspirat compositors de tots els temps. A l'entorn de les dues grans obres de Händel i Vivaldi que sentirem aquest vespre, us proposem un viatge per tal que descobriu les versions d'autors des del Renaixement fins al segle XX.

G. F. Händel: *Dixit Dominus*, HWV 232

A. Vivaldi: *Gloria, en Re major, RV 589*

Malgrat que pensar en el *Dixit Dominus* i en el *Gloria* ens remet directament a Händel per al primer i Vivaldi per al segon, altres compositors van posar música a aquest salm i oració cristians. Ho descobrim a la nostra Playlist d'avui.

T. L. de Victoria: *Dixit Dominus*

En els poc més de tres minuts que dura, el *Dixit Dominus* de Tomás Luis de Victoria es una declaració d'intencions de la seva manera de fer música. Escrit per a dues corals, el seu estil animat condueix a una lloança final que s'expandeix i presenta una escriptura importantíssima i sonora de vuit parts. La Colombina. Phaia Music.

F. Poulenc: *Gloria*

El compositor Francis Poulenc era un catòlic fervorós. El *Gloria* és una de les seves obres més conegudes. Estrenat el 1961, va rebre crítiques per tenir algun número poc litúrgic, com el “Laudamus Te”. No obstant això, es tracta d'una partitura de gran profunditat que és una de les millors obres corals del segle XX. K. Battle. Tanglewood Festival Chorus. Boston Symphony Orchestra. S. Ozawa. Deutsche Grammophon.

N. Porpora: *Dixit Dominus*

Porpora va ser famós arreu de l'Europa de la primera meitat del segle XVIII. Contemporani de Bach i Händel, respecte dels quals era un any més petit, va centrar la seva trajectòria en la producció operística i va impulsar carreres com les del cèlebre castrat Farinelli. Tot i que presenta recursos propis de la música escènica, el seu *Dixit Dominus* és un cant d'espiritualitat i esperança. G. Belfiori Doro, A. L. Longo, L. De Lisi, F. Facini. Cappella S. Cecilia della Cattedrale di Lucca. Orchestra Città Lirica. G. Cosmi. Bongiovanni.

J. Taverner: *Missa Gloria Tibi Trinitas*

Considerada una de les joies del Renaixement musical britànic, la *Missa Gloria Tibi Trinitas* de John Taverner presenta elements formals que altres compositors copiarien i popularitzarien, com el cant pla *in nomine* del “Benedictus”. The Choir of Christ Church Cathedral, Oxford. S. Darlington. Avie Records.

A. Scarlatti: *Dixit Dominus*

Sembla mentida que, en certa mesura, l'obra d'Alessandro Scarlatti hagi quedat en un segon pla. El seu *Dixit Dominus* és brillant i està ple d'àries al més pur estil operístic i de moments que són més efectistes que no pas religiosos. The English Concert and Choir. T. Pinnock. Archiv Produktion.

G. Puccini: *Messa di Gloria*

Es tracta de l'obra de joventut més important del compositor de Lucca. Si bé Puccini no va publicar-ne mai el manuscrit complet, va emprar l'“Agnus Dei” per a *Manon Lescaut* i el “Kyrie” a *Edgar*. La influència de Verdi és palpable en tota la peça, malgrat que Puccini ja mostra l'estil que desenvoluparia i el duria a les cotes de fama més elevades. R. Alagna, T. Hampson. London Symphony Chorus & Orchestra. A. Pappano. Warner Classics.

D. Sarri: *Dixit Dominus*

Domenico Sarri, o Sarro, va ocupar ells càrrecs musicals més importants de la ciutat de Nàpols. Avui, però, és més conegut perquè va ser amb la seva òpera *Achille in Scirro* que es va inaugurar el Teatro San Carlo de Nàpols. El seu *Dixit Dominus* el confirma com un enemic de les solucions expressives extremes i un cercador de sons lleugers i homogenis. Sächsisches Vocalensemble. Batzdorfer Hofkapelle. M. Jung. CPO.

J. Rutter: *Gloria*

Influenciat pel de Poulenc, John Rutter va estrenar el seu *Gloria* el 1974 i, des de llavors, ha estat interpretat i enregistrar en diverses ocasions. Es tracta d'una obra amb un marcat caràcter devocional que barreja conjunt de vent, percussió, orgue, orquestra i cor mixt. La versió que proposem està dirigida pel mateix compositor. The Cambridge Singers. The Philip Johnes Brass Ensemble. The City of London Sinfonia. J. Rutter. Collegium Records.

A. Vivaldi: *Dixit Dominus*

Dues lectures diferents del *Dixit Dominus*, la de Händel i la de Vivaldi, es troben en aquest disc que dirigeix David Bates. Igual que va fer amb el *Gloria*, Vivaldi va escriure més d'un *Dixit Dominus*. Aquest disc recull el tercer que, inicialment atribuït de forma errònia a Baldassare Galuppi, interpreta la soprano Lucy Crowe. L. Crowe. La Nuova Musica. D. Bates. Harmonia Mundi.

J. S. Bach: *Gloria in excelsis Deo, BWV 191*

Estrenada el dia de Nadal del 1745 a Leipzig com a acció de gràcies pel fi de la guerra entre Prússia i Saxònia, la música prové reaprofitada de la *Missa en Si menor*. Concentus Vocalis Wien. Virtuosi Saxoniae. L. Güttler. Berlin Records.

Discografia

G. F. Händel: *Dixit Dominus*, *HWV 232*

Marta Matheu, Hanna Bayodi-Hirt, Anthony Roth Costanzo, Makoto Sakurada, Furio Zanasi. La Capella Reial de Catalunya. Le Concert des Nations. Jordi Savall, director. Alia Vox.

Annick Massis, Magdalena Kozená, Sara Fulgoni, Marcos Pujol, Patrick Henckons, Kevin McLean-Mair. Choeur des Musiciens du Louvre. Le Musiciens du Louvre. Marc Minkowski, director. Archiv-Produktion.

Natalie Dessay, Karine Deshayes, Philippe Jaroussky, Toby Spence, Laurent Naouri. Le Concert d'Astrée. Emmanuelle Haïm, directora. Erato.

Angela Kazimierczuk, Katerine Fuge, Charles Humphries, Richard Wyn Roberts, Gill Ross, Robert Bull. Monteverdi Choir. English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner, director. Decca.

Arleen Augér, Lynne Dawson, Diana Montague, Leigh Nixon, John Mark Ainsley, Simon Birchali. Choir & Orchestra of Westminster Abbey. Simon Preston, director. Archiv-Produktion.

Balthasar-Neumann-Chor. Balthasar-Neumann-Ensemble. Thomas Hengelbrock, director. Deutsche Harmonia Mundi.

A. Vivaldi: *Gloria*, *en Re major*, *RV 589*

Sylvia McNair, Elisabeth von Magnus, Marjana Lipovsek. Arnold Schoenberg Chor. Concentus Musicus Wien. Nikolaus Harnoncourt. Teldec.

Katherine Fuge, Lucy Ballard, Margaret Cameron. Monteverdi Choir. English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner, director. Decca.

Sara Mingardo, Anna Simboli, Alena Dantcheva, Nicholas Robinson. Concerto Italiano. Rinaldo Alessandrini. Naïve.

Sarah Fox, Deborah Norman, Michael Chance, Alastair Ross. Choir of King's College, Cambridge. The Academy of Ancient Music. Stephen Cleobury, director. Warner.

Judith Nelson, Emma Kirkby, Carolyn Watkinson. Choir of Christ Church Cathedral, Oxford. The Academy of Ancient Music. Simon Preston, director. Decca.

Barbara Hendricks, Ann Murray, John Constable, Gavin McNaughton, Stephen Orton. Academy of St. Martin in the Fields Choir. Academy of St. Martin in the Fields. Neville Marriner, director. EMI.

Elizabeth Vaughan, Janet Baker. The Choir of King's College, Cambridge. Academy of St. Martin in the Fields. David Willcocks, director. Decca.

Ensemble Matheus

Violes

Céline Tison
Cédric Lebonnois

Violoncel

Natalia Timofeeva
Marion Oudin

Contrabaix

Thierry Runarvot

Oboè

Daniel Bates

Trompeta

Bruno Fernandes

Clave/Orgue

Yoko Nakamura

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

Sopranos

Natàlia Casasús
Araceli Esquerra
Maria Teresa Estrada
Míriam Garriga
Maria Genís
Júlia Sesé
Irene Mas
Silvia Sabater
Glòria Lorente
Maria Pujades

Contralts

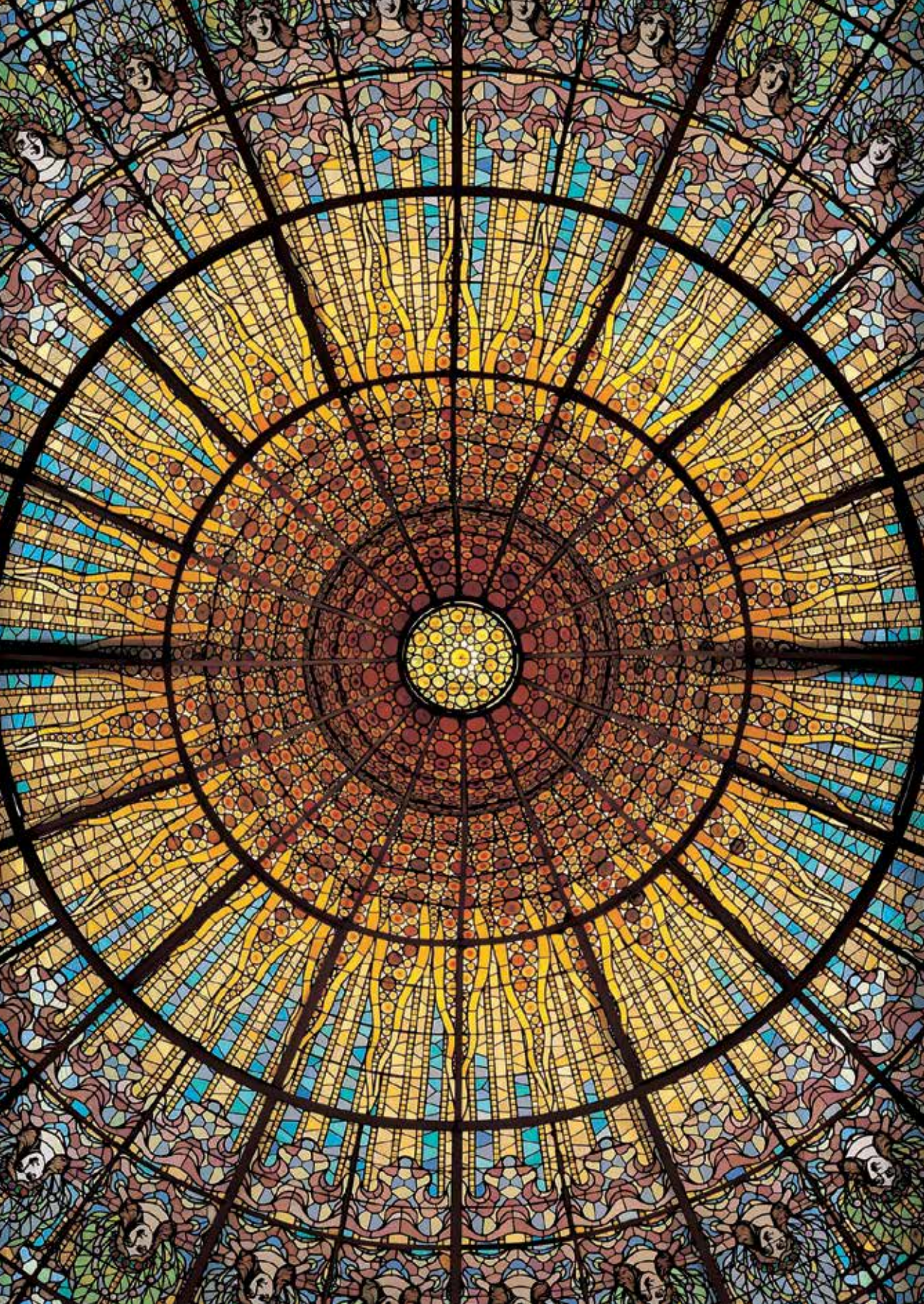
Assumpta Cumí
Toni Gubau
Mariona Llobera
Magda Pujol
Montserrat Trias
Elisenda Arquimbau
Eulàlia Fantova*
Nerea de Miguel*

Tenors

Aniol Botines
Josep Camós
Jordi González
Eloi Llamas
Marc Rendón
Albert Riera
Carles Prat

Baixos

Esteve Gascón
Daniel Morales
David Pastor
Germán de la Riva
Pablo Acosta
Guillem Batllori

Textos

Georg Friedrich Händel: *Dixit Dominus*

1. Chorus

Dixit Dominus Domino meo:
Sede a dextris meis, donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuorum.

2. Aria (alto solo)

Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion:
dominare in medio inimicorum tuorum.

3. Aria (soprano solo)

Tecum principatus in die virtutis tuae, in
splendoribus sanctis.
Ex utero ante luciferum genui te.

4. Chorus

Juravit Dominus et non paenitebit eum:

5. Chorus

Tu es sacerdos in aeternum secundum
ordinem Melchisedech.

6. Soloists and chorus

Dominus a dextris tuis,
confregit in die irae suae reges.

7. Chorus

Judicabit in nationibus,
Implebit ruinas, conquassabit capita in terra
multorum.

1. Cor

El Senyor li digué al meu Senyor:
asseu-te a la meva dreta, fins que posi els teus
enemics com a escabell dels teus peus.

2. Ària (alt solo)

El Senyor enviarà la vara del teu poder fora de
Sió: sigues governant, inclús enmig dels teus
enemics.

3. Ària (soprano solo)

En el dia del teu poder, el poble t'ofrerà
ofrenes voluntàries amb una adoració santa:
La rosada del teu naixement és l'úter del matí.

4. Cor

El Senyor jurà, i no se'n penedirà:

5. Cor

Tu ets un sacerdot per sempre,
segons l'ordre de Melchisedec.

6. Solistes i cors

El Senyor és a la teva dreta;
castigarà els Reis en el dia de la seva ira.

7. Chorus

Ell jutjarà les nacions, omplirà el lloc amb
destrucció; i esberlarà caps en moltes terres.

8. Soprano duet and chorus

De torrente in via bibet,
propterea exaltabit caput.

9. Chorus

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto,
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in
saecula saeculorum. Amen.

Antonio Vivaldi:
Gloria

Gloria in excelsis Deo,

Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te, Benedicimus te,
Adoramus te, Glorificamus te,

Gratias agimus tibi

Propter magnam gloriam tuam,

Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.

Domine fili unigenite, Jesu Christe,

Domine Deus, Agnus Dei, Filius patris,

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.

Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus,
Tu solus Dominus,
Tu solus Altissimus, Jesu Christe,

Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris.
Amen.

8. Soprano duet and chorus

En el camí beaurà aigua del rierol,
i per això aixecarà el cap.

9. Chorus

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant.
Com era en el principi, ara i sempre,
pels segles dels segles. Amén

Antonio Vivaldi:
Glòria

Glòria a Déu a dalt del cel,

i a la terra pau als homes que estima el Senyor.

Us lloem, us beneïm,
us adorem, us glorifiquem.

Us donem gràcies,

per la vostra immensa glòria,

Senyor Déu, Rei celestial,
Déu Pare omnipotent,

Senyor, Fill unigènit, Jesucrist,

Senyor Déu, Anyell de Déu, Fill del Pare,

Vós, que lleveu el pecat del món, tingueu pietat
de nosaltres;

Vós, que lleveu el pecat del món,
acolliu la nostra súplica.

Vós, que seieu a la dreta del Pare,
tingueu pietat nosaltres.

Perquè Vós sou l'únic Sant,
Vós l'únic Senyor,
Vós l'únic Altíssim, Jesucrist,

Amb l'Esperit Sant en la glòria de Déu Pare.
Amén.

Palau de la Música Catalana —Palau 100

Nova temporada
2018–2019

Renovació i prereserva
d'abonaments ja disponible!

DIMARTS 18.09.2018, 20h
Gustavo Dudamel
& Mahler Chamber
Orchestra
—*Quarta* de Brahms

DIMECRES 19.09.2018, 20h
Gustavo Dudamel
& Mahler Chamber
Orchestra
—*Quarta* de Mahler
Palau 100+

DIJOUS 25.10.2018, 20h
Cecilia Bartoli
—*La Cenerentola*
de Rossini

DIJOUS 08.11.2018, 20h
Murray Perahia
Piano

DIJOUS 13.12.2018, 20h
Orquestra de Cambra de
Zuric & Daniel Hope
—*El Messies* de Händel

DILLUNS 28.01.2019, 20h
Balthasar Neumann Chor
und Ensemble
& Thomas Hengelbrock
—*Requiem* de Mozart

DIMARTS 05.02.2019, 20h
Renée Fleming
Soprano

DIMARTS 12.03.2019, 20h
Daniil Trifonov, Orfeó
Català, Orquestra del Teatre
Mariïnski & Valery Gergiev

DIJOUS 14.03.2019, 20h
Gustav Mahler
Jugendorchester
& Jonathan Nott
—*Tercera* de Mahler

DIMARTS 19.03.2019, 20h
Orquestra Simfònica Gran
Teatre del Liceu & Josep Pons
—*La consagració de la
primavera* de Stravinsky

DIMECRES 24.04.2019, 20h
Monteverdi Choir
& Sir John Eliot Gardiner
—*Semele* de Händel

DIJOUS 09.05.2019, 20h
Orquestra Simfònica de Sant
Petersburg & Yuri Temirkanov
—*Festival Txaikovski*

DIJOUS 23.05.2019, 20h
Akademie für Alte Musik
Berlin
—*Música aquàtica* de Händel

DIUMENGE 27.05.2019, 20h
Suzanne Vega
& Collegium Vocale Gent
—*Einstein on the beach*
de Philip Glass
Palau 100+

DIJOUS 27.06.2019, 20h
Gustavo Dudamel,
Orfeó Català, Cor de Cambra
del Palau & Münchner
Philharmoniker
—*Segona* de Mahler

Abonament *Palau 100* (13 concerts). De 236 a 1.278 euros
Abonament *Palau 100+* (15 concerts). De 270 a 1.455 euros
Preus especials per a menors de 35 anys a Taquilles del Palau
Renovació i prereserva de nous abonaments ja disponible
Venda general d'entrades i altres abonaments: 23 d'abril
taquilles@palaumusica.cat | abonaments@palaumusica.cat | 902 442 882
www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans col·laboradors

Col·laboradors

Aena – Aenor – Armand Basi – Autoritat Portuària de Barcelona – Bagués-Masriera Joiers – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Esteve – Fundació Antiques Caixes Catalanes BBVA/CX – Fundació Caixa d'Enginers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – GRoW at Annenberg – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Hoteles Catalonia – La Fageda – Loteria de Catalunya – Eurofirms ETT S.L.U. – Quadis – Roca Junyent, S.L.P. – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Serunió – Viatges Fra Diavolo S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – EPSON Ibérica, S.A.U. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme S.L. – Maquimpres, S.A. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc, Elvira Abril, Pere Armadàs Bosch, Rosamaria Artigas i Costajussà, professor Rafael I. Barraquer Compte, Mariona Carulla Font, Lluís Carulla Font, Carlos Colomer Casellas, Isabel Esteve Cruella, Josep Ferrer Sala, María José Lavin Guitart, Horaci Miras Giner, Anna Saura Miarnau, Jordi Miarnau Banús, Juan Manuel Soler Pujol, Daniela Turco, Joan Uriach Marsal.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

93 295 72 00

Concerts recomanats

Palau Grans Veus
DIVENDRES, 06.04.18 – 20.30 h
Sala de Concerts

Bryn Terfel, baríton
Orfeó Català (Simon Halsey,
director)
Cor Jove de l'Orfeó Català
(Esteve Nabona, director)
Orquestra Gulbenkian
Lisboa
Gareth Jones, director

G. Verdi: Obertura de l'òpera
Nabucco; "Eh paggio" de *Falstaff*;
"Va pensiero" d'*Aida*; obertura
de *La traviata* i Cor de gitanos
d'*Il trovatore*

A. Boito: "Sono lo spirito che
nega" de *Mefistofele*

R. Wagner: "Invocació al
foc màgic" de *La valquíria*
i "Comiat de Wotan" de *La*
valquíria

M. Mussorgsky: "La mort de
Boris", de *Boris Godunov*

M. Keen: *Homeward Bound*

J. Bock: "If I were a rich man",
d'*El violinista a la teulada*

Preus: 30, 40, 60, 85 i 150 euros

Palau Bach
DIMARTS, 01.05.18 – 17.30 h
Sala de Concerts

Matthias Goerne, baríton
Juan de la Rubia, orgue
Freiburger Barockorchester
Gottfried von der Goltz,
director

J. S. Bach: *Concert per a oboè,*
violí i cordes, BWV 1060

J. S. Bach: *Cantata BWV 56*,
"Ich will der Kreuzstab gerne
tragen"

G. F. Händel: *Concert per a*
orgue núm. 3, op. 4, HWV 291

J. S. Bach: *Simfonies I i II*, BWV
85

J. S. Bach: *Cantata BWV 82*,
"Ich habe genug"

Preus: 25, 40, 50 i 70 euros

Palau 100
DILLUNS, 14.05.18 – 20.30 h
Sala de Concerts

Sandrine Piau, soprano
Hugo Hymas, tenor
Alex Rosen, baix
Les Arts Florissants
William Christie, director

F. J. Haydn: *La Creació*, Hob.
XXI:2

Preus: 20, 35, 50, 80 i 125 euros